

Teori och metod (15 hp), forskarutbildningen

Kursbeskrivning

Kursen har det dubbla syftet att ge de studerande insikter i språk teori och språkvetenskaplig metod och att göra dem orienterade i ämnets olika delområden. Inom varje delområde läses därför dels en översiktlig framställning, dels en doktorsavhandling (med tonvikt på teori och metod) och/eller en uppsats (med tonvikt på teori och metod). Dessutom ingår orientering om de vanligaste tidskrifterna samt viss allmän teori. (Kursansvarig: Cecilia Falk)

Litteraturlista (preliminär)

Allmänt

Håkansson David & Anna-Malin Karlsson (red.). 2017. *Varför språkvetenskap? Kunskapsintressen, studieobjekt och drivkrafter*. Lund: Studentlitteratur

Hellberg, Staffan. 2013. Inledning. I: *Nordiska språk då och nu : Artiklar av stockholmsforskare från skilda tider*. (Stockholm Studies in Scandinavian Philology N.S. 59). S. 9–16. Kan laddas ner på:

<http://su.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A684056&dswid=-192>

Andraspråksforskning

Allmänt:

Hammarberg, Björn. 2013. Teoretiska ramar för andraspråksforskning. I: *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Red. Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg, 2a uppl.. Lund: Studentlitteratur. S. 25-84.

Fallstudier:

Eklund Heinonen, Maria. 2009. *Processbarhet på prov. Bedömning av muntlig språkfärdighet hos vuxna andraspråksinlärare*. (Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk. 78.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet.

eller

Gröning, Inger. 2006. *Språk, interaktion och lärande i mångfaldens skola*. (Digitala skrifter från nordiska språk. 1.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet.

Senaste numret av *Nordand. Nordisk tidskrift för andraspråksforskning*: hela volymen översiktligt samt teori och metod i en artikel.

Dialektologi

Allmänt:

Eaker, Birgit. 2001. Svensk dialektgeografisk forskning – historik, nuläge och framtidsperspektiv. *Svenska landsmål och svenskt folkliv*. S.7–23.

Fallstudier:

Nordic Atlas of Language Structures (NALS) Journal: två artiklar med tillhörande dialektkartor. http://www.tekstlab.uio.no/nals#/project_info:

Senaste numret av *Svenska landsmål och svenskt folkliv*: hela volymen översiktligt samt teori och metod i en dialektologisk artikel.

Filologi

Allmänt:

Johansson, Karl G. 2014. Till variantens lov. Behovet av nya perspektiv på medeltidens texthistoria. I: M. Bylin, C. Falk & T. Riad (red.), *Studier i svensk språkhistoria 12. Variation och förändring*. (Stockholm Studies in Scandinavian Philology. New Series 60.) S. 47–61.

Fallstudier:

Andersson, Roger. 1993. *Postillor och predikan*. Stockholm: Runica et Mediævalia.

eller

Johnsson, Rakel. 2003. *Skrivaren och språket*. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet

Senaste numret av *Arkiv för nordisk filologi*: hela volymen översiktligt.

Grammatik

Allmänt:

Lyngfelt, Benjamin, Erik Magnusson Petzell & Camilla Wide. 2017. Forskning om språkssystemet – olika traditioner med olika syften. I: Håkansson & Karlsson (red.)

Fallstudier:

Lindahl, Filippa. 2017. *Extraction from relative clauses in Swedish*. (Göteborgsstudier i nordisk språkvetenskap 30). Göteborg: Göteborgs universitet

eller

Peterson, David. 2014. *The Highest Force Hypothesis*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap A 72) Lund: Centre for Language and Litterature, Lund University

Riad, Tomas. 2002. Svensk smeknamnsfonologi. *Studia anthroponymica Scandinavica*. 20. S. 51–97.

Senaste numret av *Språk och stil* eller senaste volymen av *Svenskans beskrivning*: teori och metod i en artikel om grammatik eller morfologi.

Runologi

Bianchi, Marco. 2010. *Runor som resurs. Vikingatida skriftkultur i Uppland och Sörmland*. (Runrön 20) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala Universitet. Urval: s. 5–7 (=Innehållsförteckningen!), 223–228 (=Sammanfattningen).

Kitzler Åhfeldt, Laila. 2014. *Setu stein, kiarþu merki, risti runar*. Tekniska termer i runstensinskrifter från vikingatiden. *Fornvännen* 109:4, s. 243–258.

Källström, Magnus. 2007. *Mästare och minnesmärken. Studier kring vikingatida runristare och skriftmiljöer i Norden*. (Stockholm Studies in Scandinavian Philology NS. 43.) Stockholm: Institutionen för nordiska språk, Stocckholms universitet. Urval: s. 9–12 (=Innehållsförteckningen!), s. 299–305 (=Sammanfattningen).

Santesson, Lillemor. 1989. En blekingsk blotinskrift. En nytolkning av inledningsraderna på Stentofstenen. *Fornvännen* 84, s.221–229.

Samtalsanalys

Allmänt:

Keevallik, Leelo & Jan Lindström. 2017. *Språkvetenskap och interaktionsforskning*. I: Håkansson & Karlsson (red.).

Fallstudier:

Bockgård, Gustav. 2004. *Syntax som social resurs. En studie av samkonstruktionssekvensers form och funktion i svenska samtal*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 64.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet.

eller

Hofvendahl, Johan. 2006. *Riskabla samtal. En analys av potentiella faktorer i skolans kvarts- och utvecklingssamtal*. (Linköping studies in arts and science. Studies in language and culture 7.) Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Samtal och grammatik: studier i svenskt samtalsspråk. 2005. Red. Jan Anward & Bengt Nordberg. Lund: Studentlitteratur. Hela boken översiktligt samt teori och metod i en artikel.

eller

Interaktion och kontext: nio studier av svenska samtal. 2007. Red. Elisabet Engdahl & Anne-Marie Londen. Lund: Studentlitteratur. Hela boken översiktligt samt teori och metod i en artikel.

Semantik

Allmänt:

Strzelecka, Elzbieta. 2003. *Svenska partikelverb med in, ut, upp och ner. En semantisk studie ur kognitivt perspektiv*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 62.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. S. 32–53.

Walder, Renate. 2004. *Fokus på föra. Om svenska funktionsverbsfrasers semantik och valens, med särskild utgångspunkt i verbet föra*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 65.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. S. 71–96.

Fallstudier:

Strzelecka, Elzbieta. 2003. *Svenska partikelverb med in, ut, upp och ner. En semantisk studie ur kognitivt perspektiv*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 62.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. (I sin helhet.)

eller

Walder, Renate. 2004. *Fokus på föra. Om svenska funktionsverbsfrasers semantik och valens, med särskild utgångspunkt i verbet föra*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 65.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. (I sin helhet.)

Senaste numret av *Språk och stil* eller senaste volymen av *Svenskans beskrivning*: teori och metod i en artikel om semantik.

Sociolingvistik

Allmänt:

Johansson, Lars-Erik & Anna-Malin Karlsson. 2017. Från korrelation till konstruktion. Om språkvetarna och det sociala, från variationslingvistik till diskursanalys. I: Håkansson & Karlsson (red.)

Norrby, Catrin & Håkansson, Gisela. 2010. *Introduktion till sociolingvistik*. Kapitel 1: Hur det började – sociolingvistikens vetenskapliga grund (s. 11–47). Stockholm: Norstedts.

Fallstudier:

Sundgren, Eva. 2002. *Återbesök i Eskilstuna. En undersökning av morfologisk variation och förändring i nutida talspråk*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk 56) Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet.

eller

Henricson, Sofie. 2013. *Svenska i finsk miljö. Interaktion, grammatik och flerspråkighet i samtal på svenska språköar i Finland*. Helsingfors: Nordica, Helsingfors universitet.

Senaste numret av *Språk och stil* eller senaste volymen av *Svenskans beskrivning: teori och metod* i en artikel om sociolingvistik.

Språkhistoria

Allmänt:

Fischer, Olga. 2007. *Morphosyntactic Change. Functional and Formal Perspectives* (kapitel 1: What is 'good practice' in historical linguistics: aims and methods). Oxford: Oxford University Press

Larsson, Ida & Erik Magnusson Petzell. 2017. *Språkhistorien och den mänskliga språkförmågan*. I: Håkansson & Karlsson (red.)

Fallstudier:

Andersson, Peter. 2007. *Modalitet och förändring. En studie av må och kunna i fornsvenska*. (Göteborgsstudier i nordisk språkvetenskap 10.) Göteborg: Göteborgs universitet

eller

Håkansson, David. 2008. *Syntaktisk variation och förändring: en studie av subjektlösa satser i fornsvenska*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap A 64.) Lund: Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.

Senaste volymen av *Studier i svensk språkhistoria*: hela volymen översiktligt samt teori och metod i en artikel.

Textanalys

Allmänt:

Ledin, Per & Catharina Nyström Höög. 2017. *Från sats och mening till form och färg*. I: Håkansson & Karlsson

Svensson, Jan. 2005. Att bedriva historisk textforskning: Några teoretiska reflektioner. I: C. Falk & L.-O. Delsing (red.), *Studier i svensk språkhistoria 8* (Lundastudier i nordisk språkvetenskap. A 63.) Lund: Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet. S. 61–72.

Fallstudier:

Gustafsson, Anna. 2009. *Pamfletter! En diskursiv praktik och dess strategier i tidig svensk politisk offentlighet*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap. A 66.) Lund: Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.

eller

Lassus, Jannika. 2010. *Betydelser i barnfamiljsbroschyrer: Systemisk-funktionell analys av den tänkta läsaren och institutionen*. Helsingfors: Finska, finsk-ugriska och nordiska institutionen, Helsingfors universitet. Kan laddas ned på <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-6050-2>.

Senaste numret av *Språk och stil* eller senaste volymen av *Svenskans beskrivning*: teori och metod i en artikel om textanalys.